Tweemaandelijks tijdschrift
23ste jaargang, 1992/6 (138)
november-december

Horizontaal

ISSN 0772-540 X Afgiftekantoor: ANTWERPEN X

Horizontaal – Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond v.z.w., 23ste jaargang. Horizontaal is de voortzetting van *Esperanto Panorama*.

Redactie en administratie (België): Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, tlf. 03/234 34 00; (Nederland): Esperanto-Centrum Nederland, Riouwstraat 172, 2585 DW Den Haag.
Abonnementen: Gewoon abonnement: 400,– fr. in België, 22,– gld. in Nederland; vijfjarig abonnement: 1600,– fr. of 88,– gld.; levenslang abonnement: 10 000,– fr. of 550,– gld.
Rekeningen: Voor België 402-5510531-55 t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen; voor Nederland: postgiro rek.: 3583975 t.n.v. Esperanto-Centrum Nederland, Den Haag.
Redacteurs: Guido Van Damme, Jean-Pierre VandenDaele en Paul Peeraerts.
Medewerkers: C. Declerck, P. De Smedt, I. Durwael, A. Humet.
Verantwoordelijke uitgever: Paul Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.
Horizontaal verschijnt de eerste van elke oneven maand.
Bijvoegsels bij **Horizontaal** worden slechts toegestaan als ze keurig gedrukt zijn en in onberispelijk Nederlands of Esperanto zijn opgesteld. De kosten veroorzaakt door het bijvoegen van het drukwerk worden gefactureerd.
Teksten voor publicatie moeten op de redactie toekomen op de 1ste van de even maand. De redactie houdt zich het recht voor ingezonden teksten, advertenties of bijvoegsels te weigeren of aan te passen. In geval van discussie beslist het Bestuur van de Vlaamse Esperantobond.
Overname van artikels is vrij, mits de bron wordt vermeld en op voorwaarde dat een presentexemplaar aan de redactie wordt gezonden.

uitzicht

We zijn alweer aan het laatste nummer van deze jaargang gekomen. Een laatste nummer, waarin heel wat ruimte wordt opgeslorpt door de adreslijst en het programma van de clubs. Toch is dat ook wel een ontlasting van uw redacteur, want, hoewel materiaal niet echt ontbreekt – in geval van nood kan je altijd artikeltjes uit een of andere krant of tijdschrift overnemen – het volpennen van een nummer blijft een werk dat nogal wat energie en vooral mentale inspiratie vergt. De aandachtige lezer zal het dan ook niet zijn ontgaan, dat in de voorbije jaargang niet zo sterk de hand werd gehouden aan de vaste rubrieken. Met name doorzicht *(over spelen met de taal),* binnenzicht *(over wat er reilt en zeilt in de Esperantowereld en vooral wat je ermee kan doen) en de rubriek* aangezicht *(over bekende personen in de Vlaamse Esperantogeschiedenis) hebben het moeten laten afweten. De laatste rubriek heeft slechts op de valreep nog een plaatsje in dit nummer weten te veroveren dank zij de gewaardeerde hulp van enkele esperantisten.*

Voor de volgende jaargang voorzien wij een kleine wijziging: Horizontaal *zal van dan af op groot (A4) formaat verschijnen. Helpers, hetzij als tekstbezorgers, hetzij als mederedacteurs zijn ten zeerste welkom.*

Een ander belangrijk gedeelte is gewijd aan de actie KREKELSPAREN. De Vlaamse Esperantobond is door Netwerk Vlaanderen als aanbrenglid erkend, en kan zo een graantje van de opbrengst meepikken. Hoe we die financiële steun kunnen gebruiken, illustreren de foto's op p. 15 en 16: een uitraapmachine voor onze tijdschriften, financiële steun voor het tijdschrift MONATO, dat het in een wereld met een sterke Belgische frank en de dieperik-induikende vreemde valuta moeilijk heeft om overeind te blijven. Verspreiding in landen waar de economische situatie nog slechter is dan hier (Oost-Europa, Afrika, Zuid-Amerika) vraagt een financieel steuntje. Ook de culturele werking van de groepen zal via de opbrengst van KREKELSPAREN worden ondersteund.

Hoe we die financiële steun kunnen verdienen, hangt echter voor een zeer groot deel van de inzet van onze leden af. Het hoeft je geen cent te kosten, maar werven onder een brede kring van familieleden en vrienden is onontbeerlijk. Bij KREKELSPAREN krijgt het spreekwoord „vele kleintjes maken een groot" pas zijn echte betekenis!

Onze omslagfoto's werden genomen tijdens de opmerkelijke studiedag te Gent (5 september 1992). Die dag illustreert dat met grondige voorbereiding, een degelijk programma en een goede propaganda voor en door het Esperanto echt wel wat te bereiken valt.

gvd

Eén groot huis, spookkasteel!

Morgen is het 1993. Morgen is Europa één (zegt men). Morgen... Zullen er morgen geen grenzen meer zijn? Zijn er morgen geen nationaliteiten meer? Is het afgelopen met de volkerenmoord... of enkel afgelopen met de volkeren?

Die groei naar eenheid lijkt door twee fenomenen te worden gekenmerkt. Enerzijds is er het fenomeen van toenemende verruiming. Het lijkt de logica zelf: onder toenemende druk van de economie, die steeds op zoek is naar ruimere markten, nieuwe afzetgebieden of nieuwe grondstoffen wil aanboren... verdwijnen allerlei grenzen die als hinderpaal worden beschouwd. Deze evolutie wordt in de hand gewerkt door ontwikkeling van de communicatie. Gedragen door steeds verdergaande technologische ontwikkeling en ondersteund door het Engels, als veronderstelde wereldtaal, wordt het steeds makkelijker dat grote groepen met elkaar in contact treden. Een grotere mobiliteit, een grotere reislust ook van de burgers, intensiveert het contact met vreemde culturen en laat (ogenschijnlijk) verschillen vervagen.

Tegen deze evolutie in is er echter ook een ontwikkeling naar kleinere entiteiten, waar taal en (stam)afkomst de hoofdrol spelen. We krijgen een nieuwe nadruk op het begrip „volk", vooral tegenover de staat en juist omdat door het wegvallen van staatsgrenzen (ik denk vooral aan Oost-Europa, maar er zijn ook andere voorbeelden) ook de „gedwongen verbroedering" van volkeren verdwijnt. Dat dit losslaan van ketenen gevolgd wordt door wel erg bloedige explosies, is betreurenswaardig maar niet echt verwonderlijk. Het geweld kan immers worden verklaard door het losbreken van een zolang onder dwang opgekropte frustratie. Hoe anders is het te verklaren dat mensen die te voren „broederlijk" naast elkaar leefden, elkaar nu zo naar het leven staan?

Klein en groot: cultuurconfrontatie

Het conflict tussen deze twee aan elkaar tegengestelde bewegingen: verruiming naar een grotere eenheid en de herkenbaarheid van de eigen omgeving in het eigen volk, leidt tot een cultuurconfrontatie die niet altijd even sereen verloopt. Vaak wordt geschermd met het begrip integratie, de vraag is, hoe diep die integratie eigenlijk gaat.

Men zou kunnen staande houden dat er een steeds verder uitdeinende golf van massacultuur ontstaat, waarin onderlinge verschillen verdwijnen. Muziek en film (beiden erg economisch gekleurd) spelen daar een leidende rol. Maar ook kunstlijnen (design), eetgewoonten (MacDonalds), vrijetijdsbesteding (golf) en zelfs literatuur (een bestseller wordt een wereldbestseller, *De Naam van de Roos* of *De Duivelsverzen*) gaan erin onder.

Toch lijkt er ook een positievere kant te bestaan. Door de vergrote individuele mobiliteit komen individuele burgers meer in contact met andere culturen. Ook al bestaat hier het fenomeen van het massatoerisme, waarin zon en zee, exotisch tafelen en de paradijslijke omgeving de hoofdrol spelen, slechts overgoten door een dun sausje van kennismaking met de lokale cultuur, is er toch ook een directer contact.

Maar is er integratie? Gaat de kennismaking met de vreemde cultuur en de integratie ervan in de eigen leefwereld verder dan enkele leuke souvenirs, vakantiefoto's in een familiealbum en tafelen in het buitenlands restaurant in de uitgangsbuurt van de eigen stad?

De harde werkelijkheid

We kunnen ons afvragen of bovenvermelde contacten met vreemde culturen wel echte confrontatie zijn. Waar de confrontatie met de andere cultuur op een minder lieflijke manier gebeurt, is er ook geen sprake van integratie en is de acceptatie van het vreemde als positief en verrijkend element afwezig. Die agressieve confrontatie heeft plaats op twee manieren: via de televisie komt de vreemde wereld op ons af, maar niet met zijn lieflijke kant. Alle deernis en onmenselijkheid worden over ons uitgestort: uitgeteerd van honger, in puin geschoten, tot bloedens toe verwond... het wordt ons onder de neus gewreven. We hebben er geen verweer tegen, maar al evenmin zint het ons dát in ons leven te integreren. Integendeel, het wordt op de achtergrond geschoven: een wereld ver van ons bed, waaraan we toch niets kunnen verhelpen. Misschien een storting op een of ander rekeningnummer... misschien denken we alleen: „Het is toch maar een druppel op een hete plaat, zonder effect." Dan erkennen we de vreemde cultuur niet en ontnemen haar het recht zich in ons leven te nestelen.
Maar soms komen die beelden tot voor onze deur. Niet figuurlijk, letterlijk. De „gastvrijheid" waarmee vluchtelingen en asielzoekers worden verwelkomd, is tekenend. De reden daarvan ligt voor de hand. De dreiging is groter en directer. Voor hen die aan materiële welstand de grootste waarde toekennen, of voor hen die in een situatie zitten dat ze zelf nauwelijks het hoofd boven water kunnen houden, is de dreiging het grootst, de gevolgen het afschrikwekkends, en de afwijzing het brutaalst. Hoe verwerpelijk ook de reactie van vele Oostduiters, ze is niet echt verwonderlijk.

Een tegenbeweging

Gelukkig zijn er ook mensen die zich in een tussenpositie bevinden. Voor hen is

de dreiging minder groot, de bereidheid om te accepteren groter (hoewel niet onomstotelijk „ongelimiteerd"). Het is gemakkelijk stemrecht toe te kennen aan vreemdelingen, als die toch niet in jouw buurt wonen; hen het levensminimum te waarborgen, als het niet uit jouw zak moet komen.
Het is opvallend hoe veel van die tegenbeweging in kunstkringen te vinden is, of er althans een kunstzinnig spreekbuis vindt. Zo publiceerden de medewerkers van het kunstcentrum DeSingel te Antwerpen een manifest tegen volkshaat en voor integratie van volkeren, talen, godsdiensten, gezindheden... Of er is dat Duitse gedicht dat speelt met de letters „r" en „H" en zo „raus" (buiten) omvormt tot „Haus" (huis, misschien wel thuis). Mooi en aangrijpend is ook het liedje van Willem Vermandere:

Al de kinders van moeder aarde,
op charango en met gamelan,
ze zingen en roepen aan ons deure,
doet open bange blankeman."

En het Esperanto

Wie de rol van het Esperanto in heel deze beweging zoekt, kampt evenzeer met twee fenomenen. Enerzijds heb je indivi-

duele esperantisten die net zo min als welk ander individu, zijn plaats in bovengetekend proces inneemt. En die plaats kan overal zijn!
Vanuit de theoretische hoek bekeken, staat het Esperanto echter op de meest centrale, verzoenende plaats: wereldomvattend universeel, en toch zo eigen en individueel dat iedereen er zijn eigenheid maar ook die van de ander in erkent. De situatie waarin de taal tot stand kwam, is zo gelijkend met de huidige omstandigheden. De motivatie van de ontwerper komt tegemoet aan de noden waartegen men nu 100 jaar later, opnieuw aankijkt. Verouderd, zonder toekomst? Fundamenteel maakt het Esperanto mogelijk over heel de wereld in contact te treden met elk individu, op voet van gelijkheid. In die zin is het tegelijker tijd grensoverschrijdend en volkbevestigend. gvd

SLEUTELGAT

Daarom roep ik, Richard M. Daley, burgemeester van de stad Chicago, bij deze de week van 23 tot 29 februari 1992 uit tot Internationale Week van de Vriendschap in Chicago, en ik moedig alle burgers van Chicago en van de wereld aan om het Esperanto als dé tweede taal van de wereld te erkennen en te aanvaarden.

(Uittreksel uit de Officiële Afkondiging van de Internationale Week van de Vriendschap in Chicago op 9 januari 1992.)

Een bruikbare informatiebrochure

Wanneer je in een gesprek over de zin en onzin van het Esperanto moet discussiëren, en wanneer je daarin de rol van de grote voorvechter wil opnemen, dan heb je het niet onder de markt. Het meest frustrerende is wellicht, dat je zelf wel overtuigd bent van je zaak, maar dat je je argumentatie zo moeilijk kunt onderbouwen met harde feiten, met cijfers, met concrete gegevens.

Neem nu dat je zou moeten aantonen dat een Europa waarin alle Europese talen evenwaardig vertegenwoordigd zijn, dank zij de invoering van het Esperanto, zoveel goedkoper en zoveel efficiënter zou zijn. Hoe zou je eraan beginnen? Wie weet er nu echt hoe het er in het Europees Parlement of in de Europese Commissie aan toe gaat? Wie weet er echt hoe de ambtenaren uit verschillende landen met elkaar communiceren? Wie weet er nu echt hoe efficiënt de vertaal- en tolkdiensten zijn? En bovenal, wie weet er nu echt hoeveel dat allemaal kost?

Natuurlijk, je kan werken met uit de luchtgegrepen cijfers en wilde veronderstellingen, maar daarmee ondermijn je veeleer dan te onderbouwen. Een aantal esperantisten die in de Europese Gemeenschap werkzaam zijn en concrete ervaring hebben met de problematiek ervan, hebben een brochure samengesteld, waarin zij een aantal van de problemen presenteren en bespreken. Maar zij doen meer. Zij hebben ook een werkgroep opgericht om een plan uit te werken met een nieuwe taalpolitiek voor de Europese Gemeenschap. De basisidee is dat het ontwerp de grondslag zou worden voor een discussie ten gronde in een ruime groep, buiten de Esperantowereld, van Europese parlementairen en ambtenaren.

De brochure presenteert de evolutie van Europa zonder grenzen; onderwijs, opvoeding en de jeugd in Europa; het taalprobleem en de positie van het Engels; de kostprijs van de communicatie. Na een aantal conclusies stelt ze een alternatief plan voor. In zeven aanhangels vind je de namen van de leden van de voorlopige werkgroep; de namen van competente esperantisten die aan een hoorzitting kunnen meewerken; een aantal EG-projecten in verband met onderwijs en communicatie; een presentatie van het Esperanto; een ontwerp voor een nieuwe Europese taalpolitiek; een financiële balans van de huidige situatie, ruim onderbouwd en zeker lezenswaardig en tenslotte een bibliografie.

De brochure is voorlopig enkel in een proto-uitgave in het Esperanto en het Italiaans verschenen, maar publikatie in alle talen van de Europese Gemeenschap wordt in het vooruitzicht geteld. De Esperantoversie kan worden aangevraagd bij dhr. G. Maertens, Prins Leopoldstraat 51, 8310 Sint-Kruis Brugge. Prijs 160,– fr.

In ons vorig nummer is er iets verkeerd gelopen met de artikeltjes van deze rubriek. We hadden het vervolg beloofd van Geniaal maar met te korte beentjes *(dat in het juli-augustusnummer is verschenen), maar in september startten we per vergissing met een nieuw artikel over Arturo Alfandari en het Neo. Die vergissing willen we nu rechtzetten onder de o.i. toepasselijke titel*

Bijgebeend

In het Volapük zijn de basisbegrippen naamwoorden: tal (aarde), top (plaats), veg (weg), bel (berg), mel (het meer), fot (woud), pod (appel), ston (steen), bok (doos), bog (kist), lit (licht), lut (lucht), fil (vuur), vat (water), brad (arm), nam (hand), lög (been), kien (knie), mud (mond), tut (tand), stom (het weer), blit (broek), sob (zeep), dom (huis),...
Naamwoorden zijn de kernwoorden. Adjectieven, werkwoorden, enz. worden ervan afgeleid: gret (het grote), gretik (groot); gud (het goede), gudik (goed); vam (warmte), vamik (warm); sef (zekerheid), sefik (veilig); svidik (zoet), spidik (vlug), jönik (mooi), stilik (stil), lunik (lang), hitik (heet), koldik (koud), kotenik (tevreden), yunik (jong), smalik (klein), faemik (hongerig); plöp (het welslagen), plöpön (slagen); pled (spel), pledön (spelen); mat (huwelijk), matön (trouwen); drim (droom), drimön, dren (traan), drenön (wenen); pen (pen), penön (schrijven); log (oog), logön (zien); lil (oor), lilön (horen); falön (vallen); aldus vormt toevoegen van -ön werkwoorden.
Nog een laatste voorbeeld: red (het rode), redik (rood), redön (rood zijn), redikön (rood worden), redükön (rood maken).
Vervoeging: in de tegenwoordige tijd wordt -ön (infinitief) vervangen door de persoonlijke voornaamwoorden: ob (ik), ol (je, u), om (hij), of (zij), on (neutraal), os (onpersoonlijk), oy (men), or (U), obs (wij), ols (jullie), oms, ofs, ons. Obik, oba (mijn, van mij), enz.; okik, oka (wederkerig); obe (aan mij), obi (mij). Tijden, zowel actieve als passieve, worden gevormd met voorvoegsels: (a)logob (ik zie), palogob (ik word gezien), älogob (ik zag), elogob (ik heb gezien), ilogob (ik had gezien), ologob (ik zal zien), ulogob (ik zal gezien hebben); achtervoegsels vormen de voorwaardelijke wijs (-öv), de gebiedende (-öd): bevel, of (-ös): wens of beleefdheidsvorm, en de aanvoegende wijs (-la): mogelijkheid of twijfel. Vragende vorm: -li. Deelwoord: -öl : nolöl (wetend), voböl (werkend), pevoböl (gewerkt).

Labom dogis lul.

Voorbeelden: Danob oli (dank je). Binob soafik (ik heb dorst / ben dorstig). Labom dogis lul (hij heeft vijf honden). Labof dautis kil (zij heeft drie dochters); dauts ofik binofs yuniks (haar dochters zijn jong). Reinos (het regent). No kanob slipön (ik kan niet slapen). No äkanob kömön (ik kon niet komen). Ogivob ole moni (ik zal je geld geven). Oslipol in bed at (jij zult in dit bed slapen). Penor obes, das okömor (U schrijft ons, dat U

komt). Buk et poreidon (dat boek zal gelezen worden). Fanoy bödis (men vangt vogels). Böds pafanons (vogels worden gevangen). Golomöv bü soar (hij zou gaan vóór de avond). Reg lifomöd! (leve de koning). Kömom-li? (komt hij?). Mögos, das okömom-la (het is mogelijk dat hij komt). Säkolös (vraag maar). Lilolöd! (luister dan). Blinolös obe buki et (breng mij dat boek). Vom, keli logol, binof mot oma (de vrouw, die je ziet, is zijn moeder). Man, kele ägivob nami, binom blod oba (de man, aan wie ik een hand gaf, is mijn broer). Flapom dogi okik (hij slaat zijn hond).

Trappen: so gudik äs (even goed als), gretikum ka (groter dan), gretikün (de grootste); vemo (zeer, veel), plu (meer), mu (meest).

Telwoorden: bal (1), tel (2), kil (3), fol (4), lul (5), mäl (6), vel (7), jöl (8), zül (9), bals (10), tels (20), tum (100), mil; bals-e-kil (13), luls-e-fol (54). Dit systeem werd hervormd door invoering van „deg" (10), waarna geteld werd zoals in Esperanto: kildegbal (31), teltum veldegfol (274).

Net zoals Esperanto onderscheidt Volapük transitieve en niet transitieve werkwoorden: deadön (morti) – deidön (mortigi): sterven – doden; brekön (rompiĝi) – breikön (rompi): breken; falön (fali) – fälön : vallen – vellen; rolön (ruliĝi) rölön (ruli): rollen; lagön (pendi) – lägön (pendigi): hangen; klebön (gluiĝi) – kleibön (glui): kleven – lijmen.

Er is een uitgebreid systeem van vooren achtervoegsels dat veel verder gaat dan dat van Esperanto (40-tal); te ver, eigenlijk: 60 voor- en 85 achtervoegsels, samen 145 affixen: begön (verzoeken), lubegön (bedelen); drinön (drinken), ludrinön (zuipen); fom (vorm), rufom (oervorm); fot (woud), rufot (oerwoud); tid (teach: het lesgeven), tidan (leraar), jitidan (lerares); kat: jikat (poes), hikat (kater); biröp (bierbrouwerij), baköp (bakkerij).

Bijwoorden vormt men met de uitgang -o: lomo (thuis), futo (te voet), spidiko (rap), mödiko (vaak), delo (bij dag), neito ('s nachts), soaro ('s avonds), suvo (dikwijls), suno (weldra).

De elementen die de tijden aanduiden kunnen ook hier ingezet worden: del (dag), adelo (vandaag), odelo (morgen), ädelo (gisteren); nu (nu), anu (juist nu), änu (zopas, daareven), onu (dadelijk); yel (jaar), ayelo, oyelo, äyelo (dit, volgend en vorig jaar).

Vraag: Wie? : kim? (m), kif? (v) (of-kim? ji-kim?), kis? (n).

De seizoenen heten: florüp, hitüp, fluküp, nifüp (resp. het bloemen-, het hitte-, het vruchten- en het sneeuwseizoen). Als dat niet poëtisch is!

Schleyer beschouwde Volapük als zijn persoonlijk eigendom en behield zich het recht voor om de ontwikkeling van de taal naar eigen inzicht te leiden. Sommige aanhangers beschouwden de vormenrijkdom van de taal als een bewijs van volmaaktheid en voerden aan dat het werkwoord 550440 verschillende vormen kon aannemen. Toch werden er vereenvoudigde leerboeken uitgegeven en kwam het tot een conflict tussen Schleyer en de Academie (Kadäm). Correcties en hervormingen waren nooit meer weg. De werelddelen heetten nu: Yurop, Merop, Frikop, Siyop en Stralop.

Volapük, de eerste succesvolle aposteriori plantaal, kon het ook na een reeks hervormingen niet waarmaken; blijkbaar had men niets geleerd uit de mislukking van de apriori talen (getallenkodes, universele tekens, filosofische projecten). Origineel, doordacht, doorwrocht, bevreemdend mooi, en toch onbruikbaar. Deze „yufapük" miste elke mogelijkheid tot natuurlijke groei. Jammer. C.D.

Esperanto en Vergelijkende Literatuur

Nationale literaturen hebben niet veel belang meer, het tijdperk van de wereldliteratuur staat voor de deur en iedereen moet bijdragen tot het welslagen ervan.
J.W. von Goethe

Ons motto is een vertaling van een vertaling van een vertaling... maar... indien ik alleen de laatste brugtaal ken, dan moet ik het er toch maar mee doen.
In het studieprogramma van zowat alle filologen vindt men een cursus „Overzicht van de voornaamste Westeuropese literaturen". Toen ik aan de universiteit studeerde was dat al het geval, en nu is het nog altijd zo. Onderdeel van die cursus was het lezen en bestuderen van een tiental werken, te kiezen uit een lijst door de professor opgesteld. De werken mocht je in vertaling lezen. De lijst die ik voorgeschoteld kreeg bevatte 89 titels. Voor de aardigheid ging ik eens na hoever ik zou geraken, als ik werken in Esperanto-vertaling zou lezen.
De lijst was opgedeeld in verschillende rubrieken. Toneel: 3 titels uit te kiezen. Onder de klassiekers vier werken van Shakespeare, alle vier te vinden in het Esperanto. Van twee ervan bestaan er zelfs twee verschillende vertalingen (de luxe van de overvloed, denk je maar!). Bovendien bestaan er twee literatuurtheoretische werken over Shakespeare in het Esperanto. Eén daarvan is een cursustekst in de SUK-reeks (Someraj Universitataj Kursoj). Het werk *Spoken* van Ibsen stond ook op mijn lijstje, en ook daarvan vond ik een Esperantovertaling. Die verscheen in de reeks *Esperanta biblioteko internacia* en verscheen reeds in 1925. De reeks zelf is een goed voorbeeld van echte literaire zakboekjes. Ze was er al lang voor zulke literaire zakboekjes in het Nederlands op de markt kwamen. Voor modern toneel bleven we echter in de kou staan.
Als „lang gedicht" konden we *Les Fleurs du Mal* (Bloempjes van het Kwaad) van Charles Baudelaire lezen. Daar hadden we een prachtvertaling in het Esperanto van, bezorgd door de tandem Kalocsay-Waringhien. Deze vertaling kan echt model staan omwille van zijn fantastische inleiding en zijn vele verklarende noten.
Ook voor proza 13-18de eeuw konden we ons redden: *Lazarillo de Tormes* lag al een tijdje op onze leestafel. Of we hadden *Het lijden van de jonge Werther* kunnen kiezen, dat in het Esperanto is vertaald, maar moeilijk te vinden.
Proza van de 19de eeuw, twee werken te lezen, waarvan één van Dostojevski. In de laden van UEA ligt een zeer goede vertaling, bezorgd door een Russisch esperantist, helaas nog steeds als manuscript. Of het nog ooit tot publicatie komt, blijft een open (financiële) vraag. Voor zover we weten is er geen ander werk van Dostojevski vertaald, maar ook van de andere werken is op de Esperanto-boekenmarkt geen spoor te vinden.
Proza van de twintigste eeuw: met *De Walging* (La Nausée) van Jean-Paul Sartre waren we uit de brand.
We spreken ons hier niet uit over de kwaliteit van de vertalingen of over de voordelen van de Esperanto-vertaling tegenover vertalingen naar een etnische taal. Het is verheugend te kunnen vaststellen dat we voor 70% van onze behoeften onszelf konden bedruipen met Esperanto-vertalingen en dat we meestal zelfs de keuze hadden tussen een aantal werken. Verheugend, al blijft natuurlijk heel veel wereldliteratuur afwezig van de Esperanto-boekenplank.
p.d.s.

Piet van Sitteren (1893-1973)

Wandelend door het groen naar Esperantujo.

In 1946 werd Piet van Sitteren lid van het bestuur van de toeristische vereniging van de Natuurvrienden. Reeds eerder – op zijn 7de was hij al lid van de Arbeidersjeugd en jarenlang was hij verantwoordelijke bij de Federatie van Socialistische Kindergroepen – had hij zijn sporen als organisator en animator verdiend. Het lidmaatschap van het bestuur van de Natuurvrienden in combinatie met zijn „Esperantisme" zouden een belangrijke rol spelen in de integratie van het Esperanto in de beweging der Natuurvrienden.

Hoewel hij in Nederland werd geboren, verbleef Van Sitteren het grootste deel van zijn leven in België, waar hij hoofdboekhouder van een grote uitgeverij werd. Hij werd esperantist in 1911 toen hij door F. Swagers in de beweging werd ingeleid en in de taal onderwezen.

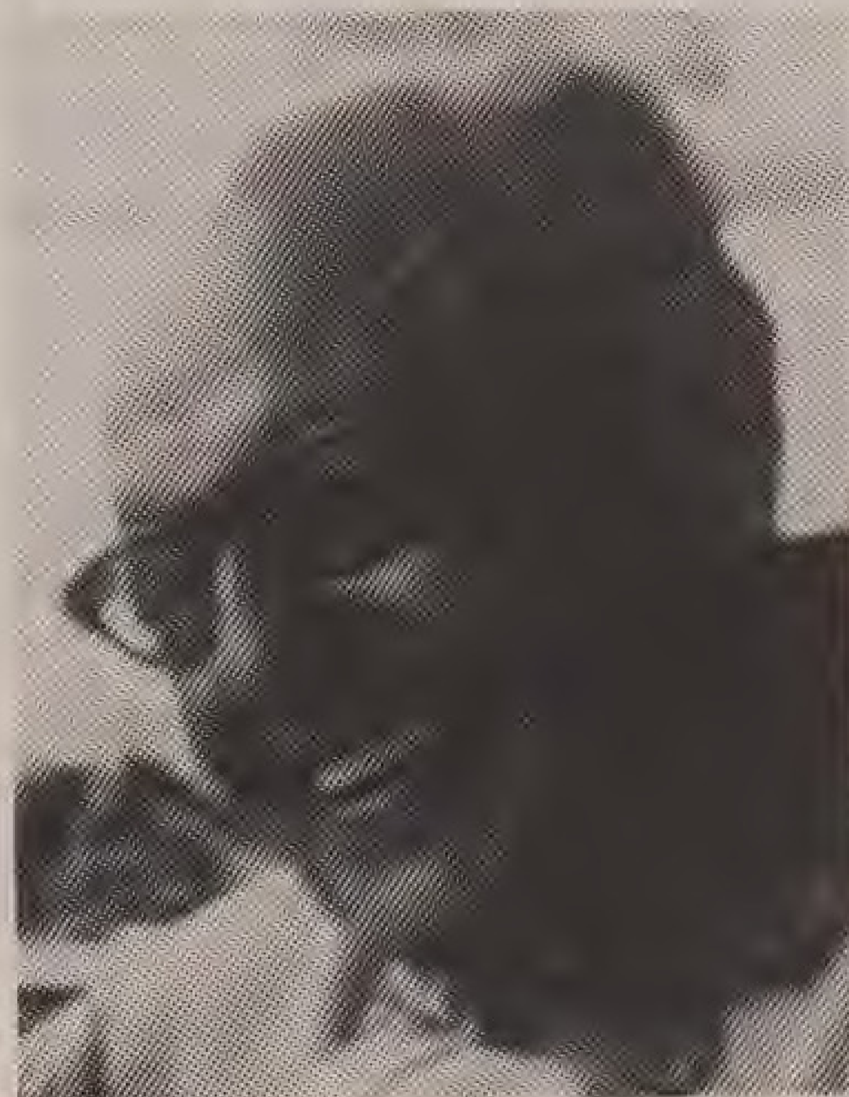
Al snel begon hij zelf Esperanto te onderwijzen. Eén van zijn grootste verwezenlijkingen op dit gebied was wel zijn onderricht aan „krijgsgevangen" (of gaat het om oorlogsvluchtelingen) te Harderwijk (Nederland). Meer dan 300 leerlingen volgden zijn lessen. Van Sitteren zelf schrijft erover: *Mi konstatis kun teruro, ke preskaŭ 65% de tiuj militkaptitoj (3000 entute) estis analfabetoj. Kiam la milito finiĝis ĉiuj povis legi kaj skribi kaj mi edukis pli ol 300 esperantistojn.*

Na de oorlog richtte hij in Antwerpen een eigen Esperantogroep op, die de naam droeg *Nia Ideo*. De groep is intussen ter ziele gegaan... Of er nog archieven over te vinden zijn is ons onbekend.

Zoals gezegd trad hij in 1946 toe tot de Natuurvrienden. En hij begon het Esperanto in die vereniging te introduceren. De Natuurvrienden waren al in 1895 opgericht en verspreidden zich vanuit Oostenrijk over heel Europa. Door die toenemende internationalisering en ook omdat de activiteiten zelf – reizen – de leden met heel wat vreemde talen in contact brachten, groeide de belangstelling voor het Esperanto haast vanzelf. De activiteit taande enigszins tijdens de tweede wereldoorlog, maar bloeide daarna opnieuw op. Dat blijkt o.a. uit de aanvaarding van een lidmaatschapszegel in het Esperanto, de uitgave van *La Migranto* en de oprichting binnen TAN van een Esperanto-afdeling TANEF. Van Sitteren speelde daarbij een grote rol, daarin gesteund door andere figuren als Beeckmans, Bonte, Foquet, Van Eynde e.a. In 1954 werd hij gekozen tot voorzitter van het Internationaal TANEF-Comité (dat was gegroeid uit het Vlaams Esperanto-Comité van TAN.

Als voorzitter van TANEF-Internationaal slaagde hij erin Esperanto officieel in de statuten van TAN te laten opnemen. Dat gebeurde in 1964 tijdens een internationaal congres te Kopenhagen.

Hoewel zijn taalbeheersing zeker niet smetteloos was, heeft Van Sitteren door zijn tomeloze inzet voor het Esperanto heel wat weten te bereiken: altijd en overal maakte hij propaganda, zozeer zelfs dat zijn naam en Esperanto in één adem werden genoemd.

De laatste jaren van zijn leven bracht hij door in Lloret de Mar in Spanje. Hij overleed op 8 november 1973 en werd te Brussel gecremeerd.

20 gravedaj esperantistinoj serĉataj por scienca esploro

Pri ĉiuj grandaj naciaj lingvoj ekzistas plurvolumaj studoj pri la maniero, laŭ kiu infanoj denaske akiras tiujn lingvojn. Tiuj studoj, interalie, helpas lingvistojn kompreni multajn facetojn de la koncernaj lingvoj kaj de la evoluo de la parol-kapablo de infanoj, kiuj parolas ilin. Tiuj studoj provizas bazon, ekzemple, por verki lernolibrojn pri la koncernaj lingvoj aŭ por pluaj studoj pri infanoj kun parol-problemoj, ktp.

Prezentiĝas nun la okazo realigi ion similan ankaŭ pri Esperanto, ĉar mi mem povas utiligi la laborejon de la Universitato en Romo, en kiu oni okupiĝas pri ĝuste tiaj studoj.

Tiucele mi bezonas sekvi la lingvan evoluon de 20 infanoj, kiuj de la naskomomento estas alporalataj de almenaŭ unu gepatro en Esperanto.

La familioj, kiuj partoprenos la eksperimenton esence devos sekvi la metodon evoluigitan en la roma universitato por kolekti informojn pri la lingva evoluo de la infano. Ne estos granda laboro kaj eĉ povos temi pri plaĉa flankokupo dum la unuaj vivo-jaroj de la bebo. Temos pri notado en taglibro de la plej interesaj esprimoj de la infano (en ĉiuj lingvoj, kiujn ĝi konas), pri kolektado de vortprovizaj listoj ĉiun trian monaton kaj pri surbendigado de la ludanta infano de tempo al tempo.

Kaj nun mi donu etan klarigon pri la iom ŝerca titolo.

La beboj prefere estu ankoraŭ naskotaj por ke mi havu la tempon sendi la necesajn informojn al la gepatroj antaŭ la nasko. Tial mi serĉas gravedajn virinojn.

Tiuj virinoj povus esti esperantistinoj aŭ/kaj edzinoj de esperantistoj. En la dua kazo, kondiĉe ke la patro intencas regule alparoli la bebon en Esperanto, mi estos tre kontenta rilati kun la familio kaj enlistigi la bebon inter la studotajn infanojn.

En la unua kazo (graveda esperantistino) mi estos ege pli kontenta se la patrino mem volas paroli kun la bebo en Esperanto, dum la patro parolas la lokan lingvon.

Fakte ekzistas relative multaj denaskaj parolantoj de Esperanto. Laŭ mia takso en la nuna momento almenaŭ 200 familioj en la tuta mondo normale uzas Esperanton. Tamen tre ofte la portantoj de la internacia lingvo estas la patroj, dum la patrinoj parolas la lokan lingvon (ĝenerale tia estas la modelo en samnaciaj paroj) aŭ sian nacian lingvon (ĝenerale tio okazas en malsamnaciaj paroj, en kiuj la fremda edzino loĝanta en la edzolando estas la nura ebla fonto por la neloka lingvo). Kvankam tio ne signifas ke la infanoj ne parolos Esperanton, aliflanke tio havas sekvojn ĉefe dum la unuaj evolu-jaroj.

Tio klarigas kial mi aparte ĝojas pri la unua kazo, sed tute kontentas ankaŭ pri la dua.

Bonvolu kontakti min kaj mi tuj reagos al vi por ke mia letero atingu vin almenaŭ samtempe kun la akuŝistino.

Renato Corsetti,
Colle Rasto,
I-00036 Palestrina,
Italio.
Tel. + 39-6-957 57 13.

De Krekel en de Mier

Je kent wellicht het verhaaltje van de krekel en de mier. Meestal wordt het ongeveer zo verteld: de hele zomer lang zwoegde de mier terwijl de krekel liep te flierefluiten. Toen kwam de winter. De mier had een mooi voorraadje winterkost bij elkaar geschraapt, de krekel had... honger. Maar bij de mier kon hij niet te recht. „Je had in de zomer maar moeten werken," was zijn commentaar.
Natuurlijk kan je het verhaaltje ook een beetje anders vertellen. Terwijl de mier hard aan 't werken was, werd haar werkomgeving opgevrolijkt door het prettige gezang van de krekel. Hoewel de mier het niet besefte, werd zij door die prettige muziek gestimuleerd om harder te werken. Zij werd extra gemotiveerd, voelde zich in staat bergen te verzetten en slaagde daardoor erin grote winsten te maken. Toen het er echter op aankwam om degene te bedanken (en te vergoeden) voor die prettige omgeving, liet de mier het afweten...
Denk je dat het enkel een sprookje is? De economische wereld deelt bedrijven in in twee belangrijke sectoren: de profit- en de non-profit-sector. In de profitsector draait het om geld: winst maken en rendement zijn dé sleutelbegrippen. In de non-profit-sector draait het om de mens: de levenskwaliteit verbeteren. Non-profit vind je op het sociale vlak: zorg voor zieken, gehandicapten, gepensioneerden; op het milieu vlak: zuiverder milieu, minder verspilling, hergebruik van grondstoffen; in de culturele sfeer: film, theater, muziek... en Esperanto.
Ja, ook de Vlaamse Esperantobond beweegt zich in de non-profit sector. Nu is er een groot misverstand over dat nonprofit: velen leggen dat uit als een sector, waarin eigenlijk niet wordt gewerkt. Of als er al wordt gewerkt, dan toch niet erg hard en vooral... het brengt niets op voor de winter. Dat het niet veel opbrengt voor de winter is bekend. Je vindt er de laagste lonen en het grootste aantal vrijwilligers. Maar of er niet gewerkt wordt... Vergelijk het even met een danser of een acteur: na dagenlang oefenen komt hij op de scène: één avond, applaus, en dan valt het doek... Vaarwel! Tja, hij heeft toch maar één avondje gewerkt.
Gelukkig zijn er in de profit-sector ook mieren die aandacht hebben voor die krekels. Mieren die begrijpen dat zij aan de krekels heel wat geneugten te danken hebben. Mieren die bereid zijn hun steentje bij te dragen zodat krekels kunnen blijven zingen terwijl zijzelf werken. Om die mieren bijeen te brengen is *NETWERK VLAANDEREN* opgericht. Dat heeft de verdienste van de Vlaamse Esperantobond als *krekel* erkend en hem opgenomen in zijn steunfonds. Alle mieren die de Vlaamse Esperantobond willen steunen, kunnen dat vanaf nu doen via het *KREKELSPAARPLAN* van de ASLK.
Je hebt verschillende mogelijkheden. Maar er zijn wel eerst een aantal noodzakelijke stappen. Ten eerste is het nodig dat je een spaarrekening hebt bij de ASLK. Vervolgens moet je je intentie om mee te doen aan krekelsparen bekend maken. Wanneer je dat doet reserveert ASLK 1,3 procent rente extra op die rekening. Die 1,3 % gaat echter niet naar jou, maar naar *NETWERK VLAANDEREN*. Van elke rekening die *krekelspaart* ten bate van de Vlaamse Esperantobond, krijgt de Bond een deel.
Tot nog toe heeft de spaarder nog niet echt zelf iets bijgedragen. Hij blijft zijn volledige rente behouden. Wil je de Vlaamse Esperantobond echter extra

steunen, dan kan je een deel van jouw persoonlijke rente afstaan. Dat deel komt – integenstelling tot de 1,3%-extra rente – volledig ten goede aan de Vlaamse Esperantobond. Wanneer het afgestane rentedeel groter is dan 1000,– fr., krijg je een fiscaal attest.

Netwerk Vlaanderen

De vzw is een in 1982 opgerichte pluralistische financieringsorganisatie die onder meer met KREKELSPAREN geld bij mekaar brengt. NETWERK besteedt dit geld aan projecten die werk willen maken van een beetje mens- en milieuvriendelijker wereld. Concreet zetten zij zich in voor integratie, voor ondernemen op menselijke maat, voor alfabetisering, milieubeheer, emancipatie en noem maar op. NETWERK Vlaanderen biedt zulke levensvatbare projecten een financiële springplank naar autonomie. NETWERK doet dat onder de vorm van giften, leningen en borgstellingen. Want dat is het bijzondere aan NETWERK Vlaanderen. NETWERK gelooft in de basisspelregels van een sociale ekonomie, van goed bedrijfsbeheer en van de politiek van het glazen huis. NETWERK gelooft in management maar dan niet van de botte bijl. NETWERK gelooft in marketing maar dan niet in de noodzaak „witter dan wit te wassen" tegen elke prijs. Sinds 1982 zijn zo al meer dan 300 projecten in Vlaanderen met succes gesteund. Dankzij KREKELSPAREN.

NETWERK Vlaanderen wordt gesteund door de ASLK die zich ertoe verbindt om per krekelspaarder 1,3 % extra-geld op tafel te leggen.

De daad bij het woord

Ben jij een mier die vindt dat krekels moeten krijgen waar ze recht op hebben. Wil je de Vlaamse Esperantobond steunen via het krekelspaarplan?

Heb je al een ASLK-spaarrekening: vul dan de strook in die je aantreft op pagina 15, en stuur hem naar de Vlaamse Esperantobond, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen. Wij bezorgen hem dan aan het ASLK-agentschap NETWERK.

Heb je geen rekening bij de ASLK, geef ons dan een seintje, wij doen het nodige om voor jou een rekening te openen.

Esperanto en de doelstelling van Netwerk Vlaanderen

In welk opzicht beantwoordt de Vlaamse Esperantobond aan de doelstellingen van Netwerk Vlaanderen?

Behalve het feit dat Esperanto idealen als vrede en een wereld vrij van discriminatie (vooral op taalgebied en zo ook op het gebied van verdere ontwikkeling en opleiding) nastreeft, werd de bond geaccepteerd op vijf meer tastbare criteria: democratisch zelfbestuur, alternatieve levens- en arbeidsvorm, herverdeling van de winst onder de samenstellende projecten (lees: plaatselijke groepen), professionele aanpak, economische zelfstandigheid. Vooral voor die laatste twee doelstellingen komt de financiële bijdrage die wij via Netwerk zullen kunnen realiseren, zeer van pas.

Als extraatje kan de Vlaamse Esperantobond ook bogen op een zekere milieubewuste werking. Alle publikaties van de Vlaamse Esperantobond (op boeken na) gebeuren, ondanks enig gemopper uit diverse hoeken, op kringlooppapier. Hoe klein die bijdrage ook moge lijken, het gaat toch om 4 ton papier per jaar, of zo'n 68 bomen.

Esperantoboeken en -tijdschriften

Via de Vlaamse Esperantobond kunt u zich op de meeste Esperantotijdschriften abonneren en een zeer brede waaier van boeken bestellen. In deze folder stellen we u slechts de meest interessante voor. Indien u interesse hebt, bel dan of loop even langs voor meer informatie:

Vlaamse Esperantobond,
Frankrijklei 140,
2000 Antwerpen,
(03) 234 34 00.

Horizon-taal *is het Nederlandstalige tijdschrift van de Vlaamse Esperantobond. Het behandelt taalproblematiek, de Esperantobeweging en besteedt in 6 nummers per jaar ruim aandacht aan de activiteiten van de plaatselijke Esperantogroepen. Het is gratis voor leden van FEL.*

Formaat A4, ca. 20 blz. Prijs 400 fr./jaar.

Monato *estas la esperantlingva revuo de FEL. Ĝi ne pritraktas la Esperanto-movadon, sed ĝenerale kulturon, politikon, arton, sciencon, ekonomion, modernan vivon, ktp. Monato estas verkita en ĉiutaga Esperanto kaj pro tio nepra ĉiumonata legaĵo por la komencanta kaj por la progresinta esperantisto!*

Formato A4, 32 p. Prezo 1250 fr./jare.

Vertikale *estas la revuo por la aktivuloj de FEL aŭ por ties grupoj. Ĝi traktas ĉefe la movadon, la asociojn, instruadon, ktp. Membroj de FEL kiuj aktivas ĉu en loka, ĉu en nacia, ĉu en internacia Esperanto-movado, povas akiri ĝin senpage.*

Formato A5, ĉ. 20 p. Prezo 200 fr./jare.

Jongeren Esperanto-Nieuws (JEN) *is het jonge broertje van „Horizon-taal". Het geeft in het Nederlands informatie over het Esperanto en taalproblematiek, vooral toegespitst op jongeren. Leden en steunende leden van FLEJA krijgen het gratis.*

Formaat A5, ca. 16 blz. Prijs 200 fr./jaar.

Koncize *donas en Esperanto informojn pri ĉiaj Esperanto-aktivaĵoj por junuloj. Ĝi estas senpaga por subtenantaj membroj de FLEJA.*

Formato A5, ĉ. 32 p. Prezo: 250 fr./jare.

Esperanto *estas la nomo de la oficiala organo de Universala Esperanto-Asocio. Ĝi ĉefe traktas la movadon kaj ties kulturon. Ĝi aperas 11 fojojn jare.*

Formato ĉ. A4, 24 p. Prezo: 1005 fr./jare.

Kontakto *estas esperantlingva kvaronjara revuo por gejunuloj kaj komencantoj, kiun tamen ankaŭ nejunuloj kaj progresintoj sukcesos aprezi. Ĝi traktas plej diversajn facetojn de la internacia kulturo.*

Formato A4, 16 p. Prezo: 505 fr./jare.

Heroldo de Esperanto *estas unu el la plej malnovaj Esperanto-revuoj. Ĝi aperas iom pli ol monate, kaj mencias ĉiajn detalojn pri la Esperanto-movado,*

kongresoj, ktp.

Formato ĉ. A3, 4 p. Prezo: 900 fr./jare.

Eventoj, same kiel „Heroldo de Esperanto" , ĉefe traktas ĉiajn aspektojn de la Esperanto-movado, kaj kopias artikolojn el aliaj revuoj.

Formato A4, 8 p. Prezo: 1080 fr./jare.

Juna amiko estas juna amiko por infanoj kiuj konas aŭ ĵus lernis Esperanton. Kun simplaj tekstoj, ludoj, desegnaĵoj.

Formato ĉ. A5, 24 p. Prezo: 250 fr./jare.

El popola Ĉinio estas tre populara inter Esperanto-parolantoj, ne nur pro ĝia enhavo kiu rakontas pri la fascina ĉina lando, sed ankaŭ pro ĝia formo: ĝi estas unu el la malmultaj Esperanto-revuoj kun koloraj fotoj.

Formato A4, 32 p. Prezo: 950 fr./jare.

Verdire estas revuo por tiuj kiuj interesiĝas pri problemoj rilatantaj al medio-protektado.

Formato A4, 20 p. Prezo: 350 fr./jare.

Esperanto-Nederlands-Esperanto is het standaardwoordenboek voor Nederlandstalige Esperantosprekers. Het mag bij niemand ontbreken!

425 blz. Prijs: 425 fr. incl. port.

Plena ilustrita vortaro. Por tiuj kiuj iom progresis en la kono de la lingvo. Tiu ĉi fortike bindita libro klarigas ĉiujn nuntempajn Esperanto-vortojn.

1350 p. Prezo: 2970 fr. inkl. afrankon.

Esperanto programita. Voor wie nog geen Esperanto kent, of nog niet voldoende. Deze moderne cursus is speciaal voor zelfstudie ontworpen. Iedereen kan ermee na een vijftigtal uren studie Esperanto lezen, schrijven en spreken. Deze cursus wordt aangeboden met een cassette of met vier grammofoonplaten en met een woordenboek.

Prijs, inclusief port, cassette of platen en woordenboek: 1495 fr.

Pasporta servo. Gejunuloj, sed ne nur ili, povas per tiu ĉi libro trovi senpagan aŭ tre malmultekostan tranoktejon en dekoj da diversaj landoj. La nura kondiĉo estas paroli Esperanton!

130 p. Prezo: 375 fr. inkl. afrankon.

Internacie kuiri. Heb jij ook Esperanto geleerd omdat je met vreemde culturen wilden in aanraking komen? Dit

boek brengt je de gastronomische cultuur van de hele wereld. Het werd niet door één persoon geschreven, maar door koks uit de hele wereld.

190 p. Prezo: 615 fr. inkl. afrankon.

***Dolĉe amare**. Poezio ne nepre devas esti malfacile komprenebla, aŭ verkita en komplika lingvaĵo. Jen Emile Van Damme per tiu ĉi poemaro prezentas kelkajn poeziaĵojn de nia moderna epoko, jen sociajn, jen amajn, jen pri medioprotektado...*

88 p. Prezo: 285 fr. inkl. afrankon.

***Meznokto metropola**. Jen verko, kies lingvaĵo ja estas alirebla por tiuj, kiuj ne kutime legas poemojn, kaj kies enhavo plaĉos la plej postulemajn beletristojn.*

112 p. Prezo: 435 fr. inkl. afrankon.

***Sub influo de alkoholo** estas novelaro en facila, sed ne banala lingvaĵo. Pro ĝiaj multaj mallongaj atentokaptaj historioj, la libro estas ideala por tiu kiu ne sukcesas trovi la tempon por ataki longajn romanegojn.*

92 p. Prezo: 255 fr. inkl. afrankon.

***Urd Hadda murdita!** Tri amikoj estas invititaj en la hejmon de konata teatro-direktoro. Subite li estas murdita. Kiu el la tri do kulpas pri la murdo? Kiu konas Deck Dorval, la verkiston de tiu ĉi romano, scias ke ĝis la lasta momento vi ne divenos la solvon de l' enigmo!*

196 p. Prezo: 525 fr. inkl. afrankon.

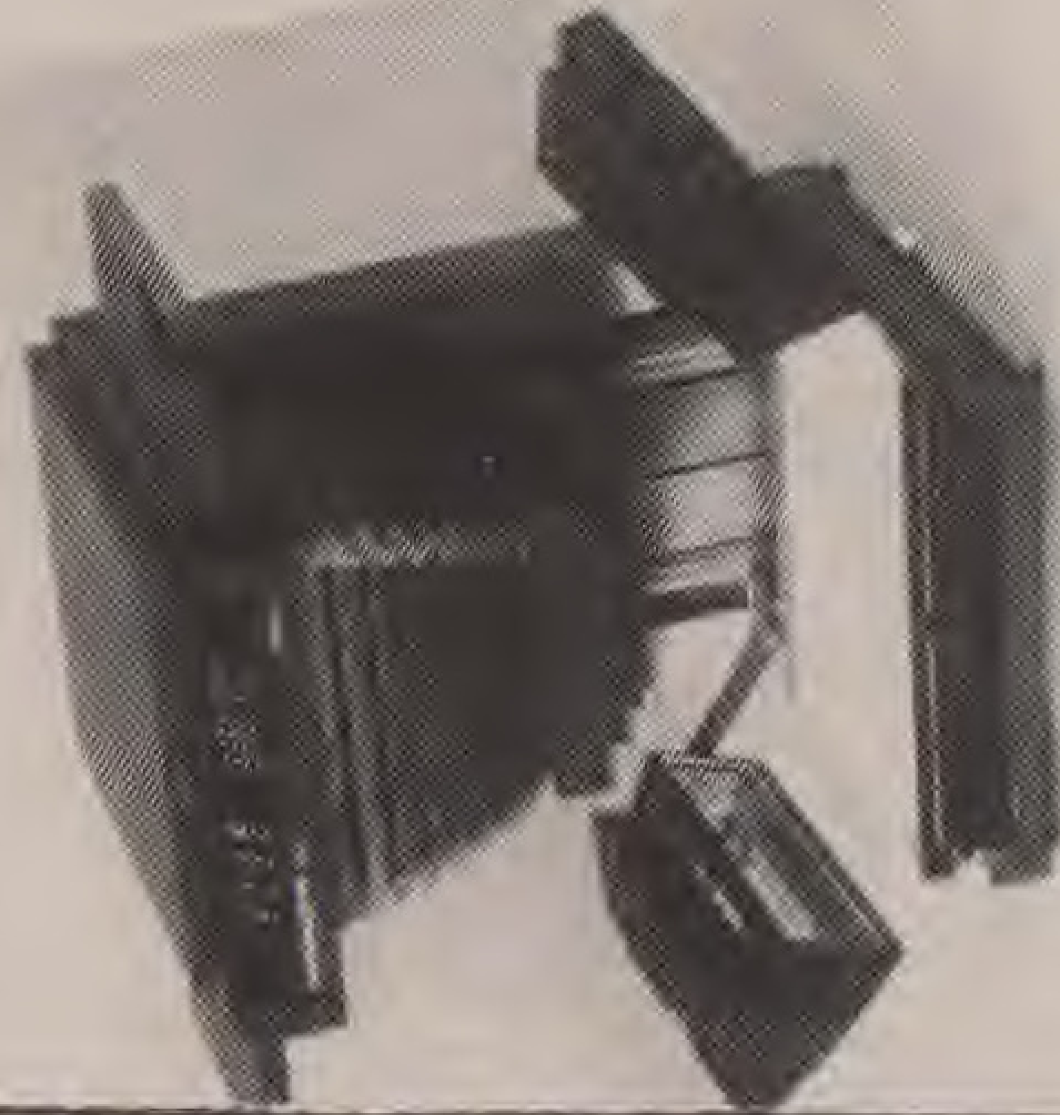
***Vojaĝoj finiĝas, amantoj kuniĝas** estas malkomplika romano kiu flue legiĝas pri la vivo en Irlando, pri amo, espero kaj malespero, ĝojo kaj tristo.*

128 p. Prezo: 375 fr. inkl. afrankon.

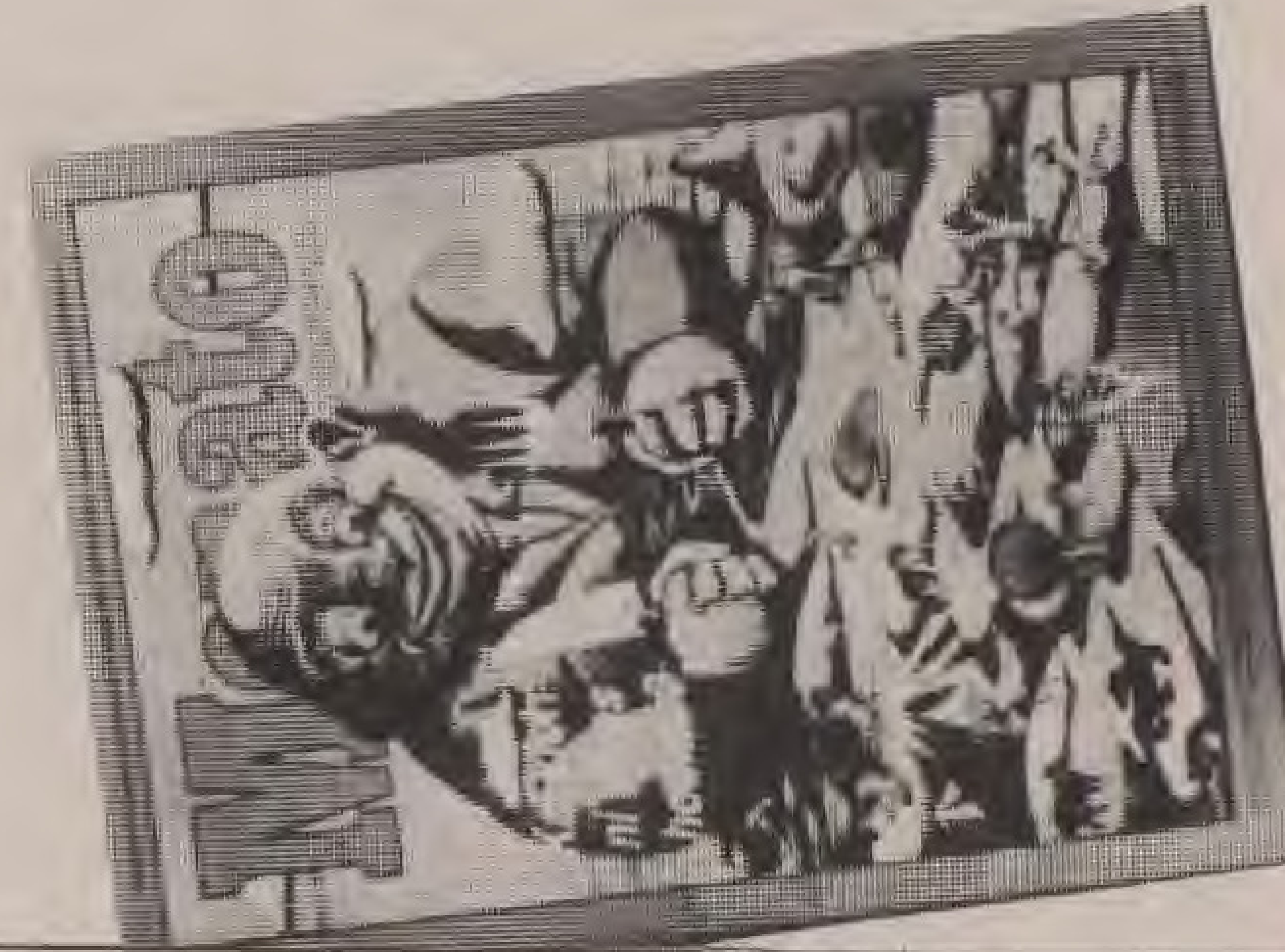
***La Jaro 1993**. Se vi ĉefe estas praktika homo, vi ne volos malhavi tiun ĉi libreton. Ĝi enhavas lokon por skribi notojn apud ĉiu dato de la jaro, sed krom tio ĝi enhavas amason da praktikaj aferoj: Kiel telefoni aŭ telefaksi eksterlanden? – Kalendaro ĝis la jaro 2100 – Mezurunuoj – Detaloj pri ĉiuj landoj de l' tero (eĉ pri Kroatio, Ĉeĥio, Kazaĥio, ktp.) – Festotagoj en la diversaj ŝtatoj – ktp, ktp.*

160 p. Prezo: 180 fr. inkl. afrankon.

***Jarlibro 1993**. Ankaŭ tiu ĉi libreto estas por praktikaj homoj, sed precipe por la movadanoj. Vi trovos tie ĉi la adresojn de ĉiuj Esperanto-organizaĵoj de l' mondo, same kiel de miloj da delegitoj kiuj pretas helpi kaj informi vin.*

Mijn vereniging wordt krekelspaarder.

Onderstaande gegevens geven de juiste benaming, adres en nummer van de ES-Rekening van de vereniging.

Adres ______________________________

Postnummer en gemeente ______________________________

Mijn naam, adres (en functie in de vereniging) ______________________________

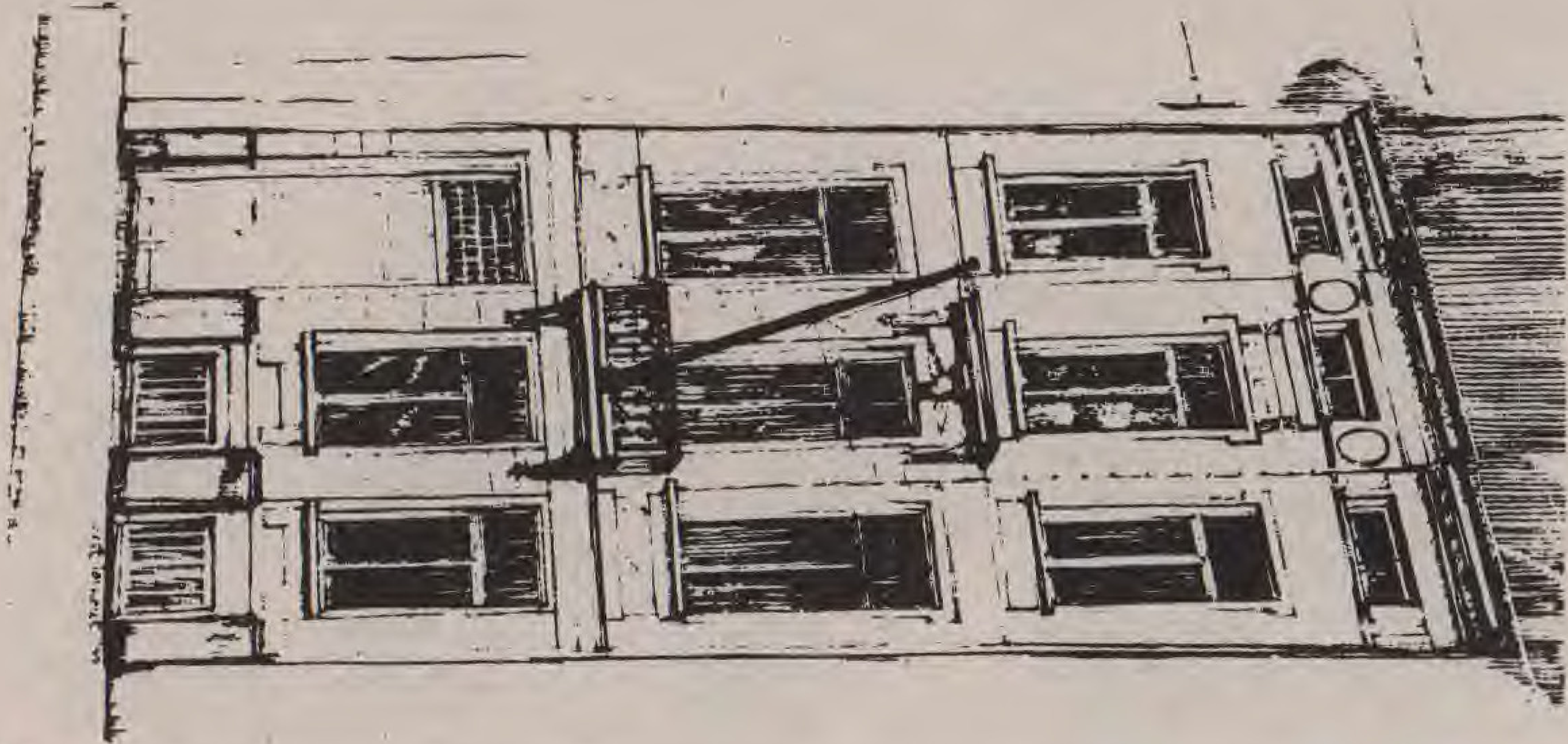
____

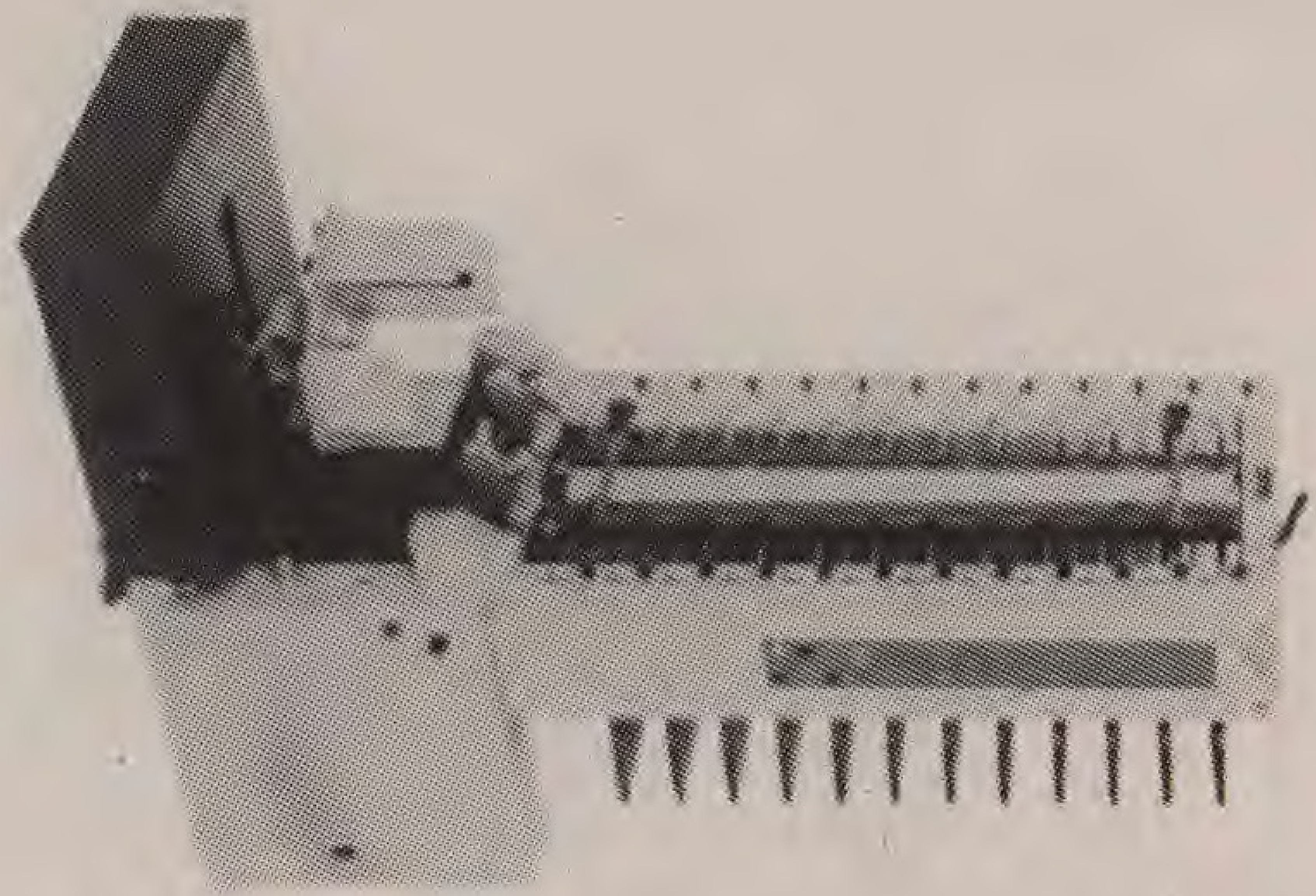
____

Vak voor de ASLK: Ondergetekende bevestigt dat bovenstaande informatie over de volmachtgever en zijn handtekening conform zijn met de aanduidingen op zijn/haar identiteitskaart.

80 / 30

(Handtekening + stempel ASLK)

Ik word krekelspaarder.

80 / 30

Naam ______________________

Adres ______________________ Postnummer en gemeente ______________________

Plaats en datum van geboorte ______________________

Nummer van de ES-Rekening waarop ik aan Krekelsparen wens te doen:

______________________ als het om een bestaande rekening gaat

______________________ als het om een nieuw geopende rekening gaat

☐ Ik wens mijn volledige intrest te behouden, of

☐ Ik wens de Vlaamse Esperantobond een steuntje extra te geven (vanaf 1000 BEF: fiscaal attest) door een gedeelte van mijn intrest af te staan, te bedrage van

☐ 1/10de van de intrest ☐ 1/2de van de intrest
☐ 1/4de van de intrest ☐ de hele intrest

krekelsparen

Datum ______________ Handtekening ______________

Ik geef volmacht aan de Netwerk-verantwoordelijke om op bedoelde ES-Rekening de intrestberekening te consulteren. Ik noteer dat Netwerk zich daarbij verplicht tot de strikste confidentialiteit.

contactlens

In de hier volgende lijst vindt U alle contactpersonen met adres en telefoonnummer bij wie U nadere informatie over het Esperanto en het clubleven kunt inwinnen.

AALST

Esperantogroep *La Pioniro*
Inlichtingen: Erik D'Hondt, Wilgstraat 25a, 9320 Erembodegem, tlf. (053) 77 44 97; Hugo Dossche, Asserendries 103, 9300 Aalst, tlf. (053) 70 17 89.
Bijeenkomsten: de laatste dinsdag van de maand in Cultureel Centrum „De Werf", Molenstraat 51, 9300 Aalst, 4de verd., zaal 4.

ALKMAAR

NEA-sekcio
Inlichtingen: F. Bakker-Kroon, Meester Quantplein 2, 1862 GB Bergen, tlf. (02208) 45 82.
Bijeenkomsten: de derde maandag van de maand.

ALMELO

Esperantogroep Almelo (Holten-Markelo-Lochem)
Inlichtingen: G.C.A.M. Dercks, Ootmarsumsestraat 47, 7607 AX Almelo, tlf. (05490) 19 403.
Bijeenkomsten: 2de woensdag van de maand op wisselend adres.

AMERSFOORT

NEA-sekcio
Inlichtingen: W.P. Roelofs, Vosseveldlaan 16, 3768 GM Soest, tlf. (02155) 154 73.

AMSTERDAM

FERN-sekcio en FLE-sekcio 4
Inlichtingen: J. Hardeveld, Ruimtevaartlaan 33, 1562 BA Krommenie, tlf. (075) 28 70 18.
Bijeenkomsten: AKKE-conversatiebijeenkomsten laatste dinsdag van de maand om 20.30 u. in het Centraal Station, laatste deur op het eerste perron (oostzijde, 2b, met uithangbord ASSV) in, op de derde verdieping. Iedere dinsdag 19.30 tot 20.30 voor beginners; 20.30 tot 21.30 voor gevorderden.

ANTWERPEN

Koninklijke Esperantogroep *La Verda Stelo*, v.z.w.
Inlichtingen over Esperanto: tlf. (03) 234 34 00 (kantooruren) of 440 30 92 ('s avonds).
Bijeenkomsten: Esperantocentrum, Frankrijklei 140, 1ste verdieping, elke vrijdag om 20.00 u. Het lokaal is open vanaf 18.30 u.

Vlaamse Esperantobond v.z.w.
Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, tlf. (03) 234 34 00 (antwoordapparaat van 18.00 u. tot 9.00 u. en op vrije dagen). Fax (03) 233 54 33. Bezoek liefst na afspraak.
Cursussen: cursus voor zelfstudie *Esperanto Programita* (met platen of cassette én woordenboek) te verkrijgen tegen 1495 fr.
In de boekendienst zijn een groot aantal Esperanto-titels voorradig. Andere Esperanto-boeken kunnen er worden besteld. Toegankelijk tijdens de kantooruren of op vrijdagavond.

ARNHEM

NEA-sekcio
Inlichtingen: R.J.W. Poort, Sellersmaat 60, 6903 XM Zevenaar, tlf. (08360) 337 90.

BERINGEN

Esperantogroep Beringen
Inlichtingen: G. Rombaut, Zandhoefstraat 156, 3583 Paal, tlf. (011) 42 80 20.
Bijeenkomsten: elke eerste vrijdag van de maand om 20 uur in "Trefpunt", Koerselse steenweg 1, Beringen.

BEVERWIJK

Esperantogroep *Stelrondo*
Bijeenkomsten: 2de woensdag van de maand om 20.00 uur, t.h.v. mevr. N. Moerbeek-Bartels, Zwaansmeerstraat 48, 1946 AE Beverwijk, tlf. (02510) 310 79.

BRUGGE

Brugse Esperantogroep *Paco kaj Justeco*
Inlichtingen: G. Maertens, Prins Leopoldstraat 51, 8310 St. -Kruis-Brugge, tlf. (050) 35 49 35.
Bijeenkomsten: hebben plaats in het "Hof van Watervliet", Oude Burg 27, 8000 Brugge, donderdag van 20.00 tot 22.00 uur. (1ste en 3de: gespreksronden; 2de en 4de werkvergadering). Zaterdagmorgen van 1 oktober tot einde maart van 10.00 tot 11.30 cursus.

BRUSSEL

Brusselse Esperantogroep
Inlichtingen: Emile Van Damme, Albert-I-straat 44, 1703 Schepdaal, tlf. (02) 569 17 83.
Bijeenkomsten: iedere woensdag van 18.15 tot 19.45 uur, Kortenberglaan 66, 1040 Brussel (1ste verdieping).

Belga Esperanto Fervojista Asocio
Inlichtingen: L. De Sutter, Kersbeeklaan 90, 1190 Brussel, tlf. (02) 332 08 68.
Bijeenkomsten: van oktober tot april om de veertien dagen van 13.30 tot 16.00 gewone vergaderingen rond diverse thema's (lezingen, diavertoningen, ...) in het Esperanto; in de voormiddag van 10.00 tot 12.00 cursussen op drie niveaus.
Alle activiteiten hebben plaats in de lokalen van de Algemene Directie van de NMBS (ingang Onderwijsstraat 159), 1070 Brussel (Brussel Zuid) (op 150 m van het Zuid-Station).
Voor gedetailleerd programma zie ons tweemaandelijks tijdschrift *Internacia Fervojisto/Belga Fervojisto.*

DEN HAAG

Esperanto-Centrum Nederland (ECN)
Inlichtingen: Riouwstraat 172, 2585 HW Den Haag, tlf. (070) 355 66 77 (werkdagen van 10.00 tot 15.00 uur).
Nationaal informatie-centrum
Cursussen:
- schriftelijke cursussen (voorbereidend op Elementa Ekzameno).
- cursus voor zelfstudie.

Internationaal Esperanto-Instituut (IEI)
Inlichtingen: Riouwstraat 172, 2585 HW Den Haag, tlf. (070) 355 66 77 (werkdagen van 10.00 tot 15.00 uur).
Internationaal coördinatie-centrum voor de lerarenopleiding volgens de Cseh-methode.
Boekendienst: verkoop van nieuwe en gebruikte boeken.

NEA-sekcio
Inlichtingen: Th.J. van Woerden, Erasmusplein 59, 2532 RD Den Haag, tlf. (070) 380 27 86.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag in het Esperantohuis, Riouwstraat 172, steeds van 14.00 tot 16.00 u., behalve in de maanden juni t/m augustus.

TANEF *(Naturamikoj esperantistaj)*
Inlichtingen: G. van der Horst, Hengelolaan 1158, 2544 GT Den Haag, tlf. (070) 366 65 47.
Bijeenkomsten: elke 1ste maandag van de maand in het "Nigrotje", Maarseveensestraat 2.

DEN HELDER

Esperantoclub Den Helder
Inlichtingen: K.J. Klein, Rijnstraat 203, 1784 BZ Den Helder.
Bijeenkomsten: de 1ste en 3de maandag van de maand in het clublokaal, Koningsstraat 115 (boven).

DEURNE

TANEF
Inlichtingen: E. Spitaels, tlf. (03) 658 74 20.
Bijeenkomsten: elke derde woensdag om 20.00 uur in het "Bisschoppenhof", Spanhovestraat, 2100 Deurne.

DEVENTER

NEA-sekcio
Inlichtingen: J.S. Douma, Rembrandtkade 177, 7412 HL Deventer, tlf. (05700) 183 04.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag.

DIEMEN

Internacia amikeco
Inlichtingen: FLE, Vlasdonk 1, 1112 JD Diemen, tlf. (020) 90 90 94.

EDEGEM

Inlichtingen: I. Durwael, P. Gilsonlaan 5, 2650 Edegem, tlf. (03) 440 30 92.

EINDHOVEN

Esperantoclub Eindhoven
Inlichtingen: R. Bossong, Floraplein 23, 5644 JS Eindhoven, tlf. (040) 11 41 62.
Bijeenkomsten: de 3de woensdag om 20 uur in het Aktiviteitencentrum "Henriette Roelants", Keldermanstraat 43 A.

ENSCHEDE

NEJ-sekcio *Ege*
Inlichtingen: De Vluchtestraat 1-402, 7423 BE Enschede, tlf. (053) 33 26 40.

GENK

Esperantoclub Genk
Inlichtingen: M. Habex, Gildel. 27, 3600 Genk. tlf. (011) 35 95 42.
Bijeenkomsten: Cultureel Centrum (zaal 2 of 7), Dieplaan 2, 3600 Genk, elke dinsdag om 19.30 uur. Tlf. (011) 35 39 11 (toestel 520).

GENT

Gentse Esperantogroep *La Progreso*
Inlichtingen: Katja kaj Arpad Lödör, Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge, tlf. (091) 30 16 77.
Bijeenkomsten: iedere maand bestuursvergadering (datum wordt onderling overeengekomen), iedere 4de vrijdag gewone clubvergadering in de Bibliotheek van Ledeberg, Driesstraat 99.

GRONINGEN

NEA-sekcio
Inlichtingen: Esperantocentrum, Peizerweg 68-47, 9726 JM Groningen, tlf. (050) 18 31 42.
Bijeenkomsten: in het wijkgebouw Helperkerk, Waldeck Pyrmontplein 13, tlf. (050) 26 00 49.

NUFARO (Afd. Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd)
Inlichtingen: Coranthijnestraat 69, 9715 RG Groningen, tlf. (050) 77 59 54.

HAARLEM/HEEMSTEDE

NEA-sekcio *Komprenado faras pacon*
Inlichtingen: C. Duivenvoorden-Kors, Kamerlingh Onnesstraat 40, 2014 EM Haarlem, tlf. (023) 24 57 13.

HALLE

Esperantogroep Halle
Inlichtingen: Jan Devillé, Uylenbroeckstraat 127, 1500 Halle, tlf. (02) 356 45 17; Renée Ost, tlf. (02) 356 80 54.
Bijeenkomsten: elke donderdag van 19.30 tot 21.30 u. in de wijkschool "Wolvendries", Ninoofsesteenweg 565.

HASSELT

Esperanto Hasselt
Inlichtingen: M. Aerts, Lazarijstraat 122, 3500 Hasselt, tlf. (011) 25 34 67.
Bijeenkomsten: Cultureel Centrum, Kunstlaan 5, om 20.00 u.

HELMOND

NEA-sekcio
Inlichtingen: Y. van Zwol, Peelhof 86, 5709 BN Helmond, tlf. (04920) 107 04.
Bijeenkomsten: elke eerste en derde maandag van de maand.

HILVERSUM

FLE-sekcio
Inlichtingen: M. Dee-Tervooren, J. Catsstraat 10, 1215 EZ Hilversum, tlf. (035) 21 27 17.

NEA-sekcio "Dreves Uitterdijk"
Inlichtingen: A.J. Middelkoop, Jonkerweg 11, 1217 PL Hilversum, tlf. (035) 24 33 20.

HOUTHALEN

Houthalense Esperantogroep

Iedere 2de maandag van de maand gewone clubvergadering in het Cultureel Centrum: „De Drij Berlengs", boven de gemeentelijke bibliotheek, Vredelaan 36, Houthalen-centrum. Programma's beginnen om 20.00 uur, gevolgd door cursus voor beginners.
Inlichtingen bij Alfonsa Lijnen, Grote Baan 156, 3530 Houthalen, tlf. (011) 52 20 74.

KALMTHOUT

Esperantogroep *La Erikejo*
Inlichtingen: M. Storms, Douglaslaan 14, 2950 Kapellen, tlf. (03) 666 83 19.
Bijeenkomsten: elke derde donderdag in restaurant Cambuus, Heidestatieplein 10, 2920 Heide-Kalmthout, telkens om 20.00 u, tlf.: (03) 666 42 58.

KAPELLE

Zelanda Esperanto-grupo
Inlichtingen: Sally en Dies Krombeen, Juffersweg 4 B, 4421 JB Kapelle, tlf. (01102) 415 63. Bij afwezigheid: Rie en Kees Dentz, Karel Doormanplein 21, 4335 GC Middelburg, tlf. (01180) 148 34.

KNOKKE

Inlichtingen: A. Marmenout, Helmweg 7, 8300 Knokke-Heist 1, tlf. (050) 60 55 35.

KORTRIJK

Koninklijke Esperantogroep *La Konkordo*
Inlichtingen: Jan Hanssens, Meiweg 23, 8500 Kortrijk (correspondentieadres), tlf. (056) 21 31 06 en Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk, tlf. (056) 20 07 96.
Bijeenkomsten: clubavonden voor iedereen, iedere 4de vrijdag om 19.00 uur in het Cultureel Centrum "Oude Dekenij", Kortrijk.
Bibliotheek met Esperanto-fonds: gelegenheid tot bezoek na afspraak met J. Hanssens.

LEEUWARDEN

NEA-sekcio
Inlichtingen: Y. Weidema, Goutumerdijk 18, 9084 AE Goutum, tlf. (058) 88 26 10.
Bijeenkomsten: donderdag om de veertien dagen om 15 u. in het Doopsgezind Centrum, Ruiterkwartier 173, Leeuwarden.

LEUVEN

Esperanto 2000 v.z.w.
Inlichtingen: Bert Vanhoven, Boerenkrijglaan 20, 3120 Tremelo, tlf. (016) 53 58 92.
Bijeenkomsten: "Vespero 2000", de tweede woensdag van de maanden september tot juni telkens om 19.30 u. in het Cultureel Centrum "Romaanse Poort", Brusselsestraat 63 (bij het ziekenhuis).

LIMBURG

Contactadressen: Albert Claesen, Zonnebloemstraat 13, 3590 Diepenbeek, tlf. (011) 32 36 03 en Jos Vandebergh, Ambachtstraat 39, 3530 Houthalen-Helchteren, tlf. (011) 52 29 02 (kantoor).

MIDDELBURG

Zie Kapelle.

MORTSEL

Inlichtingen: J. Bovendeerd, Meidoornlaan 42/2, 2640 Mortsel.

NIJMEGEN

Esperantoclub Zamenhof
Inlichtingen: G.H.M. Wulfers, Lindanusstraat 16, 6525 PV Nijmegen, tlf. (080) 55 15 05.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag om 20 u. in de zaal van het dienstencentrum, P. Eijmardweg 27.

NEJ-sekcio *Nimfeo*
Inlichtingen: Jacob Canisstraat 2, 6521 HL Nijmegen, tlf. (080) 22 26 95.
Bijeenkomsten: de eerste woensdag van de maand.

OOSTENDE

Esperantoclub *La Konko*
Inlichtingen: A. D'Hulster, Paul Michielslaan 10, 8400 Oostende, tlf. (059) 80 06 95; R. Wylleman, August Vermeylenstraat 65, 8400 Oostende, tlf. (059) 50 27 08.
Bijeenkomsten: "Den Anklap", Leffingestraat 85, 8400 Oostende.

ROTTERDAM

FLE-afdeling 2
Inlichtingen: J. Quispel, Maarland 4, 3075 JV Rotterdam, tlf. (010) 419 82 01.
Bijeenkomsten: op woensdag in De Phoenix, Hulkestein 68 (metro "Slinge", bus 70-77, halte "Larenkamp" en "Slinge"). Samenkomst om 14.00 uur, het lokaal is toegankelijk vanaf 13.30 uur; de SAT-ochtenden: 1ste zondag van de maand, 10.30 u., zelfde lokaal.

Esperantogroep *Merkurio*
Inlichtingen: P. Schuil, Viskaarweg 145, 3192 DM Hoogvliet, tlf. (010) 416 14 49.
Bijeenkomsten: 1ste en 3de woensdag om 19.45 u. in het hoofdkantoor van de UEA, Nieuwe Binnenweg 176, 3015 BJ Rotterdam.

SAT-rondo
Inlichtingen: W. v.d. Blink, Almstein 133, 3085 NC Rotterdam, tlf. (010) 480 69 64.
Bijeenkomsten: SAT-ochtenden cfr. supra.

TERNEUZEN

Zeland-Flandruja Esperanto-Grupo
Inlichtingen: Det Koning, Van Speykstraat 19, 4535 BN Terneuzen, tlf. (01150) 946 70; Jan den Toonder, Axelstraat 6, 4537 AJ Terneuzen, tlf. (0150) 133 33.
Bijeenkomsten: elke donderdag cursus en bespreking activiteiten.

TIENEN

Inlichtingen: B. Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen, tlf. (016) 81 52 46.

TILBURG

Esperanto Tilburg
Inlichtingen: H. Appelo, Montfortanenlaan 100, 5042 CX Tilburg, tlf. (013) 68 04 73.

TURNHOUT

Inlichtingen: G. Duyck, Het Bergske 35, 2360 Oud-Turnhout, tlf. (014) 42 48 08.

UTRECHT

Inlichtingen: dhr. Punt, Maniladreef 73, 3564 JB Utrecht, tlf. (030) 61 69 67.

WEERT

NEJ-sekcio *Lonicero*
Inlichtingen: Tromplaan 4, 6004 Weert, tlf. (04950) 212 51.
Bijeenkomsten: iedere tweede dinsdag.

WIJLRE

Esperantogroep *Marnolando*
Inlichtingen: Tienbundersweg 38, 6321 CR Wijlre, tlf. (04450) 12 48.
Bijeenkomsten: vrijdag om 20.00 uur in ons eigen clubhuis, Tienbundersweg 38; programma zie ons plaatselijk informatieblad.

WILDERT

Inlichtingen: Jachthoornlaan 20, 2910 Essen-Wildert, tlf.: (03) 667 57 70 of 321 23 06.

ZAANDAM

Esperantocentrum
Inlichtingen: Postbus 433, 1500 EK Zaandam, tlf. (075) 16 69 31.

ZEIST

NEA-sekcio
Inlichtingen: C.H. Romijn-Born, Dr. S. Jacoblaan 28, 3707 VK Zeist.

De teksten met de gegevens over de programma's van de clubs moeten op de redactie toekomen vóór 1 december 1992.
De publikatie van redactionele teksten gebeurt gratis. Voor advertenties raadplege men het Esperantocentrum te Antwerpen.

ANTWERPEN

La Verda Stelo

Alle programma's hebben plaats in het Esperantohuis, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, in het clublokaal op de eerste verdieping. De clubavond begint om 20.00 uur. Het clublokaal is toegankelijk vanaf 18.30 uur.

vrijdag 6 nov.: Hélène Falk: Pieter Breughel de Oude.
vrijdag 13 nov.: Iwona Kocięba: Internationale gewoonten van geboorte tot overlijden.
vrijdag 20 nov.: Voorstelling van "Medea" door Julia Castiau.
vrijdag 27 nov.: Dirk Deweerdt: expositie van moderne kunst.
vrijdag 4 dec.: Video over Tsjecho-Slowakije (Maurice Paridaens en Monique Peetermans).
zondag 6 dec.: SINT- NIKLAASFEEST: voor leden en kinderen van leden tot 10 jaar.
vrijdag 11 dec.: ZAMENHOFFEEST: met feestredenaar Ulrich Linz.
vrijdag 18 dec.: Ite Tytgat met zangavond.
vrijdag 25 dec.: geen programma wegens kerstmis.
vrijdag 8 jan.: Welkom aan 1993 met kaas- en wijnavond (voor prijs en aanmeldingen zich wenden bij Clara of Jan).
vrijdag 15 jan.: Jaarvergadering met overzicht en jaarverslaggeving.
vrijdag 22 jan.: Jaarvergadering met huldiging van onze jubilerende leden.

ALVOKO

Por ebligi al ni bonorde organizi taŭgan programon por "Antwerpen '93" ni nepre bezonas vian helpon i.a. por loĝigi partoprenontojn. Se vi povas/pretas kunlabori en tio bonvolu anonci tion al "Komisiono A'pen '93" p/a Esperantocentro, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen. (Bonvolu aldoni jenajn informojn: nomo kaj adreso, kiom da personoj, kiom da tagoj, preferata periodo, eventuale specialaj deziroj (ekz. jes/ne fumantoj).)

BRUSSEL

Elke vrijdag van 12 tot 13 uur taalnamiddagen in het Anspach Centre o.l.v. Marc Demonty.

GENT

La Progreso

Iedere 4de vrijdag van de maand gewone clubvergadering in chalet „'t Clubke", Griendeplein 1, Gent (nabij het Rabot). De bijeenkomst begint om 20.00 uur. Conversatieavonden op de 3de dinsdag van 19.00-20.45 uur in de Volkshogeschool, Bargiekaai 1. Inlichtingen

zijn te verkrijgen bij Katja Lödör, Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge, tlf. (091) 30 16 77 of (091) 21 10 02.

vrijdag 27 nov.: Hélène Falk spreekt over de familie Breughel.
vrijdag 22 jan.: Nieuwjaarsreceptie met algemene vergadering en nog nader te bepalen programma.

Om verscheidene redenen wordt er dit jaar uitzonderlijk géén Zamenhoffeest georganiseerd in december.

HASSELT

Esperanto Hasselt

We vergaderen normaal gesproken op maandagavond vanaf 20.00 uur in het Cultureel Centrum, Kunstlaan 5. Inlichtingen over het programma kunnen verkregen worden bij Marcel Aerts, Lazarijstraat 122, 3500 Hasselt, tlf. ()11) 25 34 57.

Samenkomsten op 16 november, 7 december, 21 december (Zamenhoffeest), 4 januari en 1 februari.

HOUTHALEN

Houthalense Esperantogroep

Iedere 2de maandag van de maand, gewone clubvergadering in het Cultureel Centrum: "De Drij Berlengs", boven de gemeentelijke bibliotheek, Vredelaan 36, Houthalen-centrum. Programma's beginnen om 20.00 uur, gevolgd door cursus voor beginners. Info bij Alfons Lijnen, Grote Baan 156, 3530 Houthalen, tlf. (011) 52 20 74.

maandag 9 nov.: Het congres in Wenen, met dia's door Jos Vandebergh.
8ste les uit Esperanto Programita.
maandag 14 dec.: Jaarlijkse algemene ledenvergadering.
Voorbereiden van het Zamenhoffeest op 21 december in Hasselt.
maandag 11 jan.: De esperantobeweging, practisch internationaal reizen door gebruik van "Pasporta Servo".
9de les uit Esperanto Programita.

KALMTHOUT

La Erikejo

De 3de donderdag van de maand om 20.00 uur in restaurant Cambuus, Heidestatieplein 10, 2920 Kalmthout, tlf. (03) 666 42 58.

donderdag 19 nov.: Verkiezing van het nieuwe bestuur en Esperanto op fonoplaat en cassette door Stella De Weerd.
donderdag 17 dec.: Zamenhofavond en Kerstfeest.

KAPELLE

Zelanda Esperanto Grupo

vrijdag 6 nov.: De gevolgen van de ontdekking van Amerika: iedereen geeft zijn mening. Bij Els de Morree, Kruitmolenstraat 31, Middelburg.
vrijdag 4 dec.: Sint-Niklaasavond bij Sophy Mensen, v. Kleffenslaan 12, Middelburg.

LIMBURG

Esperanto Limburg

Wij komen samen op maandagavond in het Cultureel Centrum "De Drij Berlengs" in Houthalen, Vredelaan 36. Begin om 20 uur. Inlichtingen bij Jos Vandebergh, Ambachtstraat 39, 3530 Houthalen, tlf. (011) 52 19 43 of bij Albert Claesen, Zonnebloemstraat 13, 3590 Diepenbeek, tlf. (011) 32 36 03.

maandag 30 nov.: Albert Claesen legt visueel uit hoe een computer werkt.
maandag 21 dec.: Zamenhoffeest samen met de groep Hasselt in het Cultureel Centrum aldaar.
maandag 25 jan.: Jaarlijkse algemene ledenvergadering.

ROTTERDAM

Esperanto-societo Merkurio

Samenkomsten op de 1ste en 3de woensdag van de maand, uitgezonderd juli-augustus, in Centra Oficejo de UEA, Nieuwe Binnenweg 176, Rotterdam. Aanvang 19.45 uur. Gasten zijn steeds welkom. Inlichtingen bij Piet Schuil, tlf. (010) 416 14 49.

woensdag 4 nov. : Voorlezen van zelfgekozen teksten.
woensdag 18 nov. : Gastlezer.
woensdag 2 dec.: Sint-Niklaasavond.
zaterdag 12 dec.: Wij vieren Zamenhof overdag in het NIVON-gebouw.
woensdag 16 dec.: Rob Moerbeek presenteert zijn literaire oogst.

Klubo 10

Bij Rapley, Rochussenstraat 135-D, 3015 EJ Rotterdam, de 10de dag van iedere maand om 20.00 u. (inl. tlf. (010)436 46 18).
Konversacia rondo kies sola regularo tekstas: "nek kasisto, nek kotizo; nek prezidanto, nek protokolo."

LA MONDO NIA VILAGO

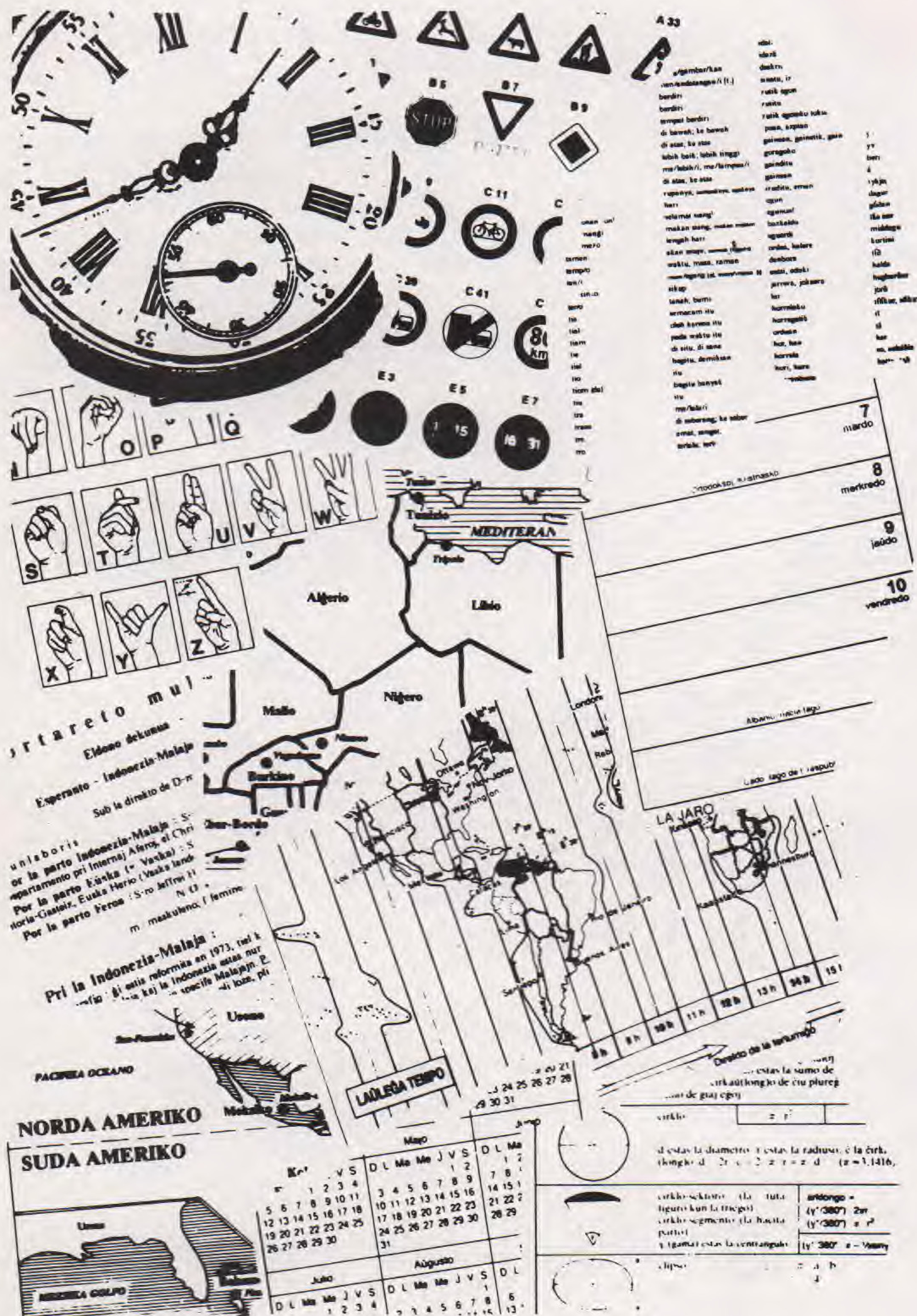
Internationale bijeenkomsten tijdens het jaareinde

9a IF (27/12-3/1) in Kloster Höchst (tussen Frankfurt en Heidelberg) met als thema: Toerisme in Esperantio. Inlichtingen en aanmeldingen bij Hans-Dieter Platz, PF 1148, D-W-3501 Niedenstein. Tlf.: 00 49 5624 8007.

36a IS (27/12-3/1) in Bad Kleinen (bij het meer van Schwerin) met als thema: leren en opvoeding, taak voor de 90er jaren.
Inlichtingen en aanmeldingen bij GEJ, Unter den Linden 36-38 D-O-1086 Berlin of Rheinweg 15, D-W-5300 Bonn 1.

La Jaro

multaj kialoj por mendi ĝin ĝuste nun!

La libro de „Horizontaal"

En ĉiu numero de „Horizontaal" ni prezentas al vi unu libron kiun vi povas akiri ĉe FEL duonpreze dum du monatoj, menciante tiun ĉi anoncon. La libro kiun ni elektis por vi en novembro-decembro 1992 estas:

Sub influo de alkoholo

de J. Herbert Sullivan

Novelaro en facila sed ne banala lingvaĵo. Pro siaj mallongaj atentokaptaj historioj, la libro estas ideala por tiu kiu ne trovas tempon por ataki longajn romanojn. Havebla ĝis fino de decembro 1992 kontraŭ 150 frankoj (ĉ. 8,5 guldenoj).